

MURSKA KRAJINA

I. LETO

Murska Sobota, 26. novembra 1939.

ŠTEV. 37.

Pred novimi boji . . .

Mirovne pobude Belgije in Nizozemske, o katerih smo zadnjič pisali, so ostale, kakor je bilo za pričakovati, brezuspešne. Zanimiva posledica tega je bilo to, da sta se oglašili Italija in Španija z obvestilom nemški vladi, da ji odsvetujeta zasedbi nizozemsko ali belgijsko ozemlje.

Nizozemska kraljica pa kljub temu neuspehu še ni obupala. Širijo se vesti, da baje namerava skupno s skandinavskimi državami napraviti nov mirovni poizkus. Podrobnosti o tem še niso znane.

Pogajanja med Finsko in Rusijo so zopet prekinjena. Da doseže svoje cilje, hoče sedaj Rusija trdovratno se upirajočo Finsko ukloniti s tem, da jo prisili, da bo morala imeti svojo armado mobilizirano. S tem jo hoče spraviti v gospodarske težave.

Borba za Balkan je bila tudi v preteklem tednu v središču vsega političnega zanimanja. Oba tabora bi ga rada imela zase. Mesto, da bi se narodi v tem delu Evrope, v teh usodnih trenutkih združili v mogočen tabor, ki bi bil v stanju braniti svojo strogo nevtralnost, pa opazujemo ravno nasprotno. Balkanske države se medseboj prepirajo in se ne morejo prav sporazumeti. Da tretji v polni meri izkorišča to neslogo, ni treba še posebej omeniti.

V ospredju, da bi si pridobila trdna tla na Balkanu, je Sovjetska Rusija, ki si posebno prizadeva, da bi dobila Bolgarijo v svoje okrilje. Njih delo bi bilo lahko, če se temu ne bi tako krčevito upirala Italija.

Italijanski tisk je glede tega povdaril: „da Italija niti minute ne bo čakala, če bi se pokazalo, da hoče Sovjetska Rusija napraviti en sam korak čez Karpate v Podonavje (na Madžarsko) ali na Balkan! (v Bolgarijo ali v Turčijo).“ Iz tega sledi, da je naša sosedna pripravljena odločno nastopiti z vsemi sredstvi za obrambo svojih ciljev.

Sovjetska Rusija je po italijanskem mnenju največji nasprotnik Italije, ki se je pojavil na Balkanu. Značilna je izjava italijanskega ministrskega predsednika, ki je dejal, da Italija ni ne-

vtralna, ampak, da čaka s puško v rokah pripravljena, da brani svoje življenjske koristi.

Pogajanja med balkanskimi državami so sicer v polnem teku vendar pa ni izgledov, da bi se uspešno končala kot to žele Anglija, Francija in Italija.

Po bojiščih ni bilo v preteklih dneh važnejših dogodkov. Eni kakor drugi so mirovali. Nekaj nemških letal je poletelo nad Anglijo in Francijo, nekaj angleških pa je prišlo nad nemško ozemlje. Na morju je Anglija izgubila en rušilec, Nemci pa dve podmornici. To je bilo vse.

Mir pred viharjem označujejo nekateri, sedanje stanje na bojiščih. Da ta sodba ni prenapeljena, je dokaz, da na obeh straneh javljajo o velikih pripravah na borbe ogromnih obsegov. Vsi listi napovedujejo mogočno nemško ofenzivo proti Angliji. Med tem ko nemški listi pišejo, da je za Nemčijo konec pogajanj in da je nastopil čas, ko mora odločiti orožje, pa angleški listi pripravljajo javnost na velike dogodke. Mračne slutnje se počasi uresničujejo.

Hitler je pretekli teden poklical vse svoje generale in politike na važen posvet v Berlin. Vsa poročila so se bila edina v tem, da so bile na tej konferenci določene zadnje podrobnosti za bodoče dogodke.

V Londonu so se sestali predstavniki francoske in angleške vlade ter poveljniki francoskih in angleških armad. Dolgo so se posvetovali, a javnosti je bil sporočen le en sklep: Francija in Anglija se za dobo vojne združita v eno samo gospodarsko enoto, tako da postaneta ena sama država, pod enim vodstvom in pod enotno postavo.

V bivši češkoslovaški prestolnici Pragi, je prišlo do velikih nemirov. Demonstracije so bile naperjene proti sedanjim gospodarjem. Nemške oblasti so zaprle okrog 1200 ljudi. Dvanajst so jih ustrelili, med njimi devet visokošolcev. Vse češke visoke šole so zaprte za tri leta. V Pragi in okolici je bilo proglašeno obsedno stanje.

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglašni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

Domači pregled:

Z ukazom kraljevih namestnikov so bili imenovani novi senatorji. Od Slovencev sta bila imenovana dr. Anton Korošec ter bivši minister dr. Kulovec. Med novo imenovanimi senatorji so skoraj vsi ministri.

Senator Fran Smodej, zaslužni narodni delavec na Koroškem, je bil ob priliki svoje 60 letnice odlikovan z redom sv. Save I. stopnje.

Novi volilni zakon za bano-vino Hrvatsko, ki je že gotov, predvideva, da se na vsakih 50.000 prebivalcev voli en poslanec. Volilno pravico ima vsak moški, ki je dovršil 24 leto, kdor pa hoče kandidirati za poslanca pa mora biti star najmanj 30 let. Volitve bodo tajne in se bo glasovalo s kroglicami na voliščih po občinah. Poslanci se bodo volili za dobo treh let.

Prebivalstvo Banjaluke se je na več zborovanjih izreklo proti avtonomiji Bosne, kot to hoče minister dr. Kulenović. Zastopniki vseh srbskih društev so se prav tako izjavili proti ločitvi od Beograda.

Na Hrvatskem se razna ženska društva silno trudijo, da bi tudi žene dobile volilno pravico.

Minister dr. Budisavljevič je odobril znesek 2.000.000 din za zgradbo izseljenskega doma v Ljubljani.

Stranke se že pripravljajo na volitve, volivnega zakona pa še ni, ker se ta šele pripravlja v pravosodnem ministrstvu. V novem zakonu je še marsikaj nejasnega in nerešenega. Predvsem se še ne ve, kako bodo volitve ali po državnih listah ali po okrožjih ali pa bo oboje mogoče.

Glede Bosne in Hercegovine je prepis še vedno velik. Muslimani hočejo avtonomno Bosno in Hercegovino, Srbi pa so proti temu. Hrvati pa pravijo, da naj se Bosna razdeli med Hrvate in Srbe, če Srbi ne dovolijo avtonomne Bosne. Zmešnjava je velika in kakšna bo rešitev, nihče ne ve.

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

ZLATA NALIVNA PERESA

PISEMSKI PAPIR

FOTO-ALBUMI

AKTOVKE

KNJIGE

so najlepša darila za Miklavža.

Oglejte si bogato zalogo v trgovini

HAHN IZIDOR, M. Soboti.

Obmejne izkaznice

Vsi oni, ki posedujejo obmejne izkaznice, se opozarjajo, da zahtevajo nemška obmejna oblastva revidiranje teh izkaznic, ki se vrši s posebnim žigom na ekspozituri politične oblasti v Radkersburgu, Sportna ulica I. nadstropje soba št. 6, sicer jim bo prehod čez državno mejo zabranjen.

Slovenski pristaši Dr. Mačkove politike

(Dr. Lončarjeva skupina) so dne 12. novembra imeli sestanek v Zagrebu. Ustanovili so „Slovensko Kmečko delavsko stranko“ in so sestavili njen program, ki ima za Slovenijo iste cilje kakor Hrvaška Seljačka Stranka za Hrvaško.

Izvolili so novo vodstvo, v glavnem odboru je tudi Talanyi Franc, vodja prekmurskih Mačkovcev. Talanyi je v Zagrebu dobil nalog za organizacijo Dr. Mačkovih pristašev v Prekmurju.

Učiteljsko zborovanje

Dne 11. nov. je imelo učiteljsvo soboškega sreza svoje zborovanje v Murski Soboti, na katerem je razpravljalo o tekočih zadevah in zahtevah svojega stanu. Razpravljalo se je o perečem vprašanju praznih učiteljskih mest. Mnogi listi so zadnje čase občili žalostno resnico, da manjka v tukajšnjem srezu 31 učnih moči. To število je vsekakor preveliko, ako pomislimo, da je to skoro 1/4 praznih učiteljskih mest v naši banovini. Vprašamo se, ali je možno in kako, od pomoči otrokom, ki morajo trpeti radi okrnjenega pouka na eni strani, na drugi pa pomagati nčiteljsstvu na tej severni meji poleg že tako težke naloge, da se jih razbremeni tolikega napornega dela in končno spravi zadevo v sklad z enakimi pravicami za vse.

„Kako“ in „s čim“, — to vprašanje stavljamo v reševanje tistim, ki se meročajni zato.

Topel odziv so našli pri vseh navzočih izvajanja tov. Milene Petovarjeve o delu učiteljice na vasi in pomoči našim najmanjšim. Odelek učiteljice je sklenil posnemati svoje agilne tovarišice lendavskega sreza.

M. Sobota, 22. novembra 1939.

Komaj so se prav zacelile rane na evropskem telesu, ki jih je pred dvajsetimi prizadela svetovna vojna, že si spet stoje nasproti z orožjem v rokah tri velesile, da za ceno največjih žrtev izbojujejo to, kar se vsakemu izmed njih zdi pravično in prav. Svetovno gospodarstvo, ki se je po zadnji katastrofi komaj opomoglo, je ponovno načeto v svojih temeljih, saj ne čutijo posledic sedanjega bojevanja le države, ki so neposredno v sporu, temveč tudi vse druge države, ki se še zaenkrat imenujejo nevtralne in so ohranili normalno mirovno življenje na znotraj in zunaj. Čeprav tudi v preteklih dvajsetih letih mirovanja ni bilo na političnem in gospodarskem področju onega miru, po katerem so narodi stremeli, se je svetovno gospodarstvo vendarle pričelo postopno popravljati in izboljševati. Komaj pa so se v nekaterih državah pokazali razveseljivi znaki, že je bila z izbruhom vojne v Evropi in s pripravljanim na vojno v nevtralnih državah, ponovno ustvarjena zmeda v izmenjavi dobrin in v cirkulaciji kapitala. Ta udarec je padel na vse države Evrope.

Nevtralne države sicer težijo za tem, da bi ohranili svojo zunanjo trgovino v dosedanjem obsegu, vendar se jim pa to ne bo posrečilo iz sledečih razlogov: 1.) Vojujoče se države so objavili sezname prepovedanega blaga, v katerih so zabeleženi tudi taki predmeti in material, ki sploh ne služijo v bojevalne namene. 2.) Razvoj vse zunanje trgovine je otežkočen radi stroge kontrole nad večjim številom izvoznih predmetov z namenom, da zadostijo lastnim najvažnejšim državnim potrebam, kakor tudi, da se ohranijo odgovarjajoče trgovinske odnose s tujino. 3.) Prevoz blaga se je zlasti na morju podražil. Vagoni in ladje se rabijo za prevoz vojaštva. Obračunavanje z tujimi valutami je otežkočeno. To so vzroki zmede v gospodarskem življenju.

Vseh teh nadlog se tudi mi nismo mogli izogniti. Prvi hujši udarec smo doživeli, ko je zastala naša sadna trgovina in so bili zaprti naši najboljši trgi v Nemčiji in na Poljskem za časa izvozne sezone. Nemčija nam ni vračala naših vagonov, lastne pa je rabila za prevoz vojaštva. To se je sedaj uredilo, prav tako tudi sam način plačevanja blaga, ki je s početka vojne zadel na hude ovire.

Res je, da imamo pri nas na razpolago znatne zaloge takega blaga, ki ga lahko pogrešamo in bi ga lahko prodali v inozemstvo. Kljub temu pa ne smemo pretiravati v izvozu zlasti v onih življenskih potrebščinah, ki jih rabi najširša plast našega naroda. Vsako pretiravanje bi redilo usodne posledice in se bi vse blago podražilo kar že čutimo pri moki, usnju in drugih življenskih potrebščinah. V izredno težaven položaj pa je prišla tudi industrija, obrt in trgovina. Od povedanja in skrbčevanja kreditov, pomanjkanje prevoznih sredstev, omejitve kupčij proti gotovini, pomanjkanje delovnih moči v obratih radi nujnih

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

1.) Po § 85 pravilnika o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1939/40 se plačuje za nošenje strelnega orožja letna banovinska taksa v iznosu Din 25.- od vsakega komada orožja, katera mora biti plačana najkasneje do konca septembra vsakega leta.

Vsled tega pozivam vse imetnike orožnih listov, da iste oddajo najpozneje do 30. t. m. v občinskem uradu obenem z banovinskim kolekom po Din 25.- za vsak komad orožja.

Kdor je letos dobil orožni list, ali je pa že letos plačal banovinsko takso, mu ni treba predložiti orožnega lista, ker je pri istih banovinska taksa že itak plačana za leto 1939.

Vsak, ki ne bo predložil orožnega lista in plačal letne banovinske takse do 30. t. m., bo kaznovan po § 98 zgoraj citiranega pravilnika.

2.) Pozivam vse, ki še niso oddali zgradarinske prijave za leto 1940, naj to store brezpogojno do 30. t. m., da se s tem izognejo kazni.

Predsednik občine:
HARTNER, I. r.

Iz bolnišnice

— Franko Južefa, pos. iz Kupšincev je v gostilni Fürst v M. Črncih napadel baje neki Rajner Vince iz M. Črncev in mu prizadejal hude poškodbe na obrazu in glavi.

— 3 letna Matjažec Marta iz Vel. Polane je padla iz lestve in si pri padcu zlomila levo nogo.

— Vidmar Milutin, pos. sin iz Kamovec je padel in si zlomil desno nogo.

— Duh Štefan, delavec iz Logarovec je padel s kolesa in si zlomil ključnico.

— Kumrič Franc, delavec iz Turjanskega vrha je delal pri gradnji mostu v Petanjcih. Pri tem je prišel pod vožnjo za prevažanje gramoza, ki mu je zmečkal desno nogo.

— 17 letni Čuk Jakob iz Hrastja se je na paši igral z revolverjem, ki ga je, kakor sam trdi, pred par dnevi našel na cesti. Revolver se je sprožil, pri čemer mu je krogla prebila levo nogo.

— Berden Jože, dninar iz Murščaka je padel in si izpahnil levo roko.

— Kramberger Avguštin, sin upok. služitelja iz Nemčevca je padel in si močno ranil nogo.

Vsi ponesrečeni se zdravijo v soboški bolnišnici.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolese
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

državnih potreb, je zavrlo vse naše gospodarsko življenje. Upati pa je, da bodo vsi merodajni činitelji zajezili plazečo nevarnost, ki se vse globlje zajeda v naš gospodarski ustroj, in kljub zmedam v Evropi, ustvarili našemu gospodarstvu pogoje, da bo ostalo vsaj na isti višini, kot takrat, ko še ni smrt klepala koso po evropskih bojiščih.

Seznam luksuznih predmetov v smislu protidraginske uredbe

Papir za pisma, kuverte iz papirja, popisnice in karte za pisma, vse to s slikami, obrobki, izvzemši s črnimi obrobki (kot znamenjem žalosti), monogrami, amblemi, okrasnimi črtami, s prešanjem ali drugače izdelanimi ali s pobarvanimi obrobki, s prešanimi naravnimi ali umetnimi cveticami, tudi v zvezi z navadno ali fino tvarino.

Umetne cvetice in deli cvetic iz papirja.

Vabila, posetnice, jedilni listi, karte za plesni red in podobno; konfeti, serpentine, maske, kotiljonski redi in drugi predmeti za veselice in druge zabave; predmeti družabnih iger; držala (manšete) za šopke, črke, senčniki za svetilke, lampijoni, podloge iz kartona in papirja za slaščice, okviri za fotografije; albumi za fotografije, razglednice in za poštne znamke; albumi za poezije in ostali luksuzni izdelki iz papirja, kartona, lesne mase ali papirne mase.

Ne imenovani izdelki in predmeti iz papirja, kartona, lesne mase in papirne mase: 2. v zvezi z najfinejšo tvarino, 3. v zvezi z dragimi kovinami.

Podobe na platnu, lesu, na navadnih kovinah in njih zlitinah, na papirju in kamenu, v vrednosti nad 1000 dinarjev, izvzemši osnovne umetniške in znanstvene proizvode.

Dragi kamni, obdelani, in izdelki, razen orodja.

Poldragi kamni, s katerimi vred se umeva tudi steklena lava, obdelani in izdelki.

Kopalnice iz porcelana, marmorja in brušenega stekla kakor tudi kadi in kamini iz iste tvarine.

Luksuzni galanterijski in drugi drobni izdelki iz kamnov vsake vrste, tudi v zvezi z navadno in fino tvarino. Semkaj spadajo tudi nagrobni spomeniki in grobnice iz kamna, vredni nad 10.000 dinarjev.

Izdelki iz kamnov v zvezi z drugo tvarino: 2. v zvezi z najfinejšo tvarino, 3. v zvezi z dragimi kovinami.

Izdelki zgolj iz cementa ali iz cementa, pomešanega z azbestom in drugimi snovmi; izdelki iz mavca in iz mavca z raznimi drugimi snovmi: 4. vsakovratno luksuzno blago.

Izdelki iz jantarja ali gagata in njih imitacij, iz morske pene in njene imitacije, iz luknjičave, jedre ali zgoščene lave, tudi v zvezi z drugo tvarino: 2. v zvezi z najfinejšo tvarino, 3. v zvezi z dragimi kovinami.

Galanterijski izdelki in luksuzni predmeti: iz porcelana in porcelanu podobnih snovi in iz ostale keramične tvarine: beli, enobarvni, večbarvni, šarani, okrašeni s slikami, pozlačeni, posrebreni, bronsirani, prevlečeni z listrom.

Izdelki iz keramične tvarine v zvezi z drugo tvarino: 3. z najfinejšo tvarino, 4. z dragimi kovinami.

Steklene prizme in steklo za lestence, stekleni obeski za lestence in za drugo uporabo, nepreluknjani ali preluknjani, tudi nanizani radi prenašanja.

Bleščice, biseri, emajlne in steklene kaplje (zrna), tudi nanizani radi prenašanja.

Stekleni kamni za nakit, stekleni lističi, stekleni biseri in steklene korale, nepreluknjani ali preluknjani, tudi nanizani radi prenašanja.

Podobe na steklu, stekleni mozaik, svetlopiši (litofanije), kakorkoli izdelani na steklu.

Daljnogledi.

Izdelki iz steklenih prizem in stekla za lestence, steklenih obeskov za lestence in za drugo uporabo, bleščic, biserov, steklenih in emajlnih kapelj

(zrn), steklenih lističev, steklenih kamnov za nakit, steklenih biserov in steklenih koral.

Izdelki, drugje ne imenovani: 1. umetne cvetice, statuete, figure in figurice in drugi luksuzni galanterijski izdelki.

Izdelki iz stekla v zvezi z drugo tvarino: 4. z dragimi kovinami.

Kovani denar (novci) iz dragih kovin: 2. ostali, tudi tak, ki se rabi za nakit.

Tkanine, trakovi, pozamentarije in drugi izdelki iz preje ali žice dragih kovin; bleščice.

Posebej ne imenovani izdelki iz zlata in platine: 1. v zvezi z dragimi kamni in pravimi biseri; 2. brez zveze ali v zvezi s poldragimi kamni ali z imitacijo dragih ali poldragih kamnov, s pravimi ali ponarejenimi koralami ali ponarejenimi biseri.

Izdelki, posebej ne imenovani, iz srebra, tudi pozlačeni.

Noži, žepni nožiči in britve: 3. v zvezi z najfinejšo tvarino.

Galanterijski izdelki, tudi v zvezi z navadno in fino tvarino: 1. nakitni.

Izdelki iz železa v zvezi s fino in najfinejšo tvarino z dragimi kovinami, razen strojnih delov, ki se ocarinjajo po tej tarifi številki.

Fredmeti za okras in nakit: 1. v zvezi s fino tvarino; 2. v zvezi z najfinejšo tvarino; 3. v zvezi z dragimi kovinami. Semkaj spadajo vsi predmeti za okras v zvezi z biseri, dragim kamenjem, slonovo kostjo, pravimi koralami, srebrom, sklenino, fini izdelki iz kristala, alabastra itd.

Radijski aparati za trgovino ali rabo privatnih oseb, kompletni in njih sestavni deli.

Avtomobili, izvzemši tovarne, in njihovi sestavni deli.

Ročni vozički za vožnjo otrok, slabotnih in onemoglih oseb, v vrednosti nad 1000 din. 4. ročne sani za vožnjo in sport v vrednosti nad 500 din.

Luksuzne ladje, jahte in čolni z motorji, izdelani iz mahagonovine, teakovine, cedrovine in podobne fine tvarine, izvzemši ladje za javni promet.

Glasbeni instrumenti: 1. Klavirji, pianini, orgle in harmoniji, ne glede na vrednost. 2. Harfe, gosli, citre, harmonike, kitare, tamburice in drugi podobni glasbeni instrumenti, vredni nad 1000 dinarjev. 3. Mehanične priprave za sviranje s pripadajočimi ploščami.

Gramofoni, fonografi, parlografi in podobni aparati s ploščami.

Plošče, kolesa in valji za mehnične priprave za sviranje.

Plošče in valji za fonografe, gramofone, parlografe, diktafone in podobne stroje.

4. Fotografski aparati ne glede na svetlobno jakost kakor tudi objektiv in fotografski aparati brez objektiv. 5. Kinematografski in drugi projekcijski aparati in aparati za povečanje slik.

Žepne ure: 1. z okrovom iz zlata ali platine. 2. okrašene z dragimi kamni.

Okrovi za žepne ure: 1. iz zlata ali platine. 5. okrašeni z dragimi kamni.

Stenske namizne in ostale ure, drugje ne imenovane, vredne nad 3000 din.

1. Lovske puške, ne glede na vrednost. 2. Drugo orožje (strelno kakor tudi ostalo), vredno nad 2000 dinarjev po kosu.

Otroške igrače: 1. iz navadne tvarine, 2. iz fine tvarine ali v zvezi s fino tvarino, 3. iz najfinejše tvarine ali v zvezi z najfinejšo tvarino. (Koneč.)

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 23. XI. ob 20.30 uri
v soboto, dne 25. XI. ob 17.30 uri
ob 20.30 uri

Velefilm

„VELIKE NEUMNOSTI“

PAULA WESSELY RUDOLF FÖRSTER

Godba: RALPH BENATZKY

Režija: Prof. CARL FRÖLICH

Film, ki nam prikazuje momente iz življenja, ki utegnejo biti za ženo večkrat usodopolni, a moža puščajo hladnega.

V nedeljo, dne 26. XI. 1939

ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„VELIKE NEUMNOSTI“

Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 26. XI. ob 15.30 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 27. XI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v torek, dne 28. XI. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Češki velefilm

IZGUBLJENA PATROLA

Ferd. Hart

ZD. STEPANEK

VI. Ržepa

I. Vojta Jurny

Film je izdelan po znanem gledališkem komadu Františka Langer-a „Jizdni Hiltka“ in nam prikazuje življenje in borbe čeških ujetnikov v zadnji svetovni vojni v Rusiji! — Visoka pesem pravega in iskrenega prijateljstva med borci za svobodo domovine. — Geslo „Vsi za enega, eden za vse“ pride v tem remek delu češke filmske umetnosti do polne veljave. — Film ostavlja nezbrisani spomin vsem, katerim ni postrtovalno tovarstvo in prijateljstvo le prazna fraza!

Dodatek: Najnovejši „Foxjournal“ in kulturni film.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Divji lovci so ga obstrelili

G. Perša Ludvik iz Kobilja je lovski čuvaj na domačem lovišču, ki ga ima v zakupu g. Ferencik Kalman, trgovec v Kobilju. Prejšno soboto zvečer je nadzoroval to lovišče in neletel na tri divje lovce, ki so ga takoj začeli obstreljevati. Ena šibra ga je zadela v lice, nakar se je zgrudil na tla. To je imelo za povod, da so napadalci s streljanjem prenehali in se Peršu približali ter površno ugotovili, da je mrtev in so odšli dalje.

Toda Perša ni bil mrtev, ampak se zgrudil na tla le zato, da privabi k sebi napadalce in jih spozna. Po odhodu divjih lovcev je čuvaj vstal bežal na orožniško postajo v Dobrovnik, kjer je dogodek naznanil in navedel imena napadalcev, nakar so jih orožniki zasilili, zaplenili orožje in postreljeno divjačino ter jih ogradili sodnji.

Konec starih srebrnikov

Opozarjajo se vsi zainteresirani, da je za umik starega srebrnega denarja določen kratek rok šestih mesecev za 50 dinarske kovance, rok enega leta pa za kovance 20 din. Z odlokom, ki ga je svojčas finančni minister izdal, poteče rok za zamenjavo starega srebrnega denarja po 50 din že 16. februarja, rok za zamenjavo starega srebrnega denarja po 20 din pa 16. avgusta 1940:

Ker bo te dni ta denar prenehal biti zakonito plačilno sredstvo, se opozarjajo tisti, ki ga imajo, naj ga v lastnem interesu v najkrajšem času zamenjajo pri blagajnah Narodne banke ali pri finančnih ustanovah.

Požarna katastrofa

V ponedeljek dne 20. t. m. ponoči, ko je divjal vihar po soboških ulicah, je nenadoma zadonel požarni rog in plat zvona. Nebo v smeri Lendave je bilo vso obžarjeno, kar je dalo slutiti požar velikega obsega. Kmalu na to so se pojavili tudi naši požarniki iz Murske Sobotice s svojo motorno brizgalno in odhiteli v smer požara. Spočetka so mislili, da gori v Rakičanu, pozneje pa se je izkazalo, da je bil požar še bolj oddaljen. Požar je divjal v Žitkovcih, mali vasi ob madžarski meji, tik Dobrovnika. Ko so prispeli naši požarniki do nesrečne vasi, je bilo že osem hiš z gospodarskimi poslopji v plamenu. Radi silnega vetra se je plamen širil od slemena do slemena s tako naglico, da zbegani vaščani niti vedeli niso čigava hiša gori. Kljub temu, da so na kraj požara prihiteli poleg drugih gasilcev tudi gasilci iz Lendave, ni bilo misliti na lokaliziranje požara, ker daleč na okrog ni bilo nobene vode. Sreča v nesreči je bila, da se veter ni preokrenil, ker bi drugače postale žrtev požara še preostale hiše in bi od nekdanje vasi preostalo le kup ožganega tramovja. Spričo tega, da so bila gospodarska poslopja polna letošnjih pridelkov, da je zgorelo mnogo gospodarskega orodja itd. je povzročena škoda izredno velika. Kako je nastal požar, nihče ne ve. Uvedena je preiskava, ki naj dožene vzrok nesreče. Ubogi pogorelci, ki jim je požar čez noč oropal vso imetje in ki so na pragu zime ostali brez strehe in zavetja, so vredni vsega pomilovanja. Oblast jim bo gotovo priskočila na pomoč.

— Dne 26. novembra 1939 bo v gostilni Bohar Josipa v Stanjevcih PLESNA VESELICA združena s KOLINAMI. Prijatelji dobrih jedil in pijač pridite in se razvedrite!

KINO

Velike neumnosti

Željna življenja in z voljo, da postane velika igralka, je prispela Tereza Brandl na Dunaj. Prvič je sama sebi prepuščena toku življenja. Stanovanje je našla v malem, cenemem hotelu, kjer ji uslužni vratar da naslov nočnega zabavišča „Veliki Mogul“. Tereza se znajde v družbi žensk, ki uživajo življenje brez misli na jutranji dan. Tu se sreča z gledališkim režiserjem Dalenom, ki je tudi profesor gledališke akademije. Tereza se izdaje za šiviljo, Dalen pa za šefa neke velike delavnice. Obojestranska simpatija, prvi znaki ljubezni končajo nočno pustolovščino. Na akademiji je Tereza napravila izpit z odličnim uspehom. Med profesorji je tudi Dalen, ki z ničemer ne izda, da pozna svojo bodočo učenko. Tereza se z muko prilagodi njegovemu nastopu. Noč v baru . . .

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— Miklavževo. Tukajšnja družnica „Kola jugosl. sester“ priredi Miklavžev večer in srečolov dne 2. decembra ob ½ 9. uri zvečer pri Fafliku. Miklavževa darila se sprejemajo isti dan od 3. do 6. ure popoldan pri Fafliku. Prirediteljev ima dobrodelni namen, zato vlijudno vabimo cenjeno občinstvo k čim večji udeležbi. — Odbor.

— Dne 26. novembra bodo v gostilni Titan Janeza v Črnelavcih koline, nakar že sedaj opozarjamo vse ljubitelje dobrih krvavic.

— Knjigovodski tečaj za obrtniške mojstre in pomočnike. Združenje obrtnikov namerava prirediti oziroma Kr. banska uprava v Ljubljani, knjigovodski tečaj za obrtniške mojstre in pomočnike v mesecu decembru t. l. v Murski Soboti. Kdor želi obiskovati tečaj naj prijavi svojo udeležbo pri uradu združenja obrtnikov v Murski Soboti, vsak dan od 11 do 12 ure. — Za upravo združenja obrtnikov, predsednik: Szukitš Štefan.

— Dar gasilski četi. V fond za zidavo gasilskega doma čete M. Sobotice sta darovala g. Bajlec Franc, advokat in Dr. Vučak Štefan, zdravnik v M. Soboti 100—100 Din. Pomotoma nismo objavili v zadnjih objavah gg. Rujs Josipa, žand. vodnika, ki je daroval 50 Din in Sraka Štefana, stavbenika, ki je daroval skupno 100 Din. Vsem darovalcem se uprava gas. čete iskreno zahvaljuje.

— Šoferski tečaj J. T. K. v Murski Soboti. Kakor smo doznali se je prijavilo pri tuk. vodstvu šof. šole večje število kandidatov, zlasti iz vrst vojskih obveznikov, kateri so v zadnjem času doslužili svoj rok v kadru. Ker vlada gotovo večje zanimanje v naši okolici za ta tečaj, priporočamo interesentom, da se čimprej prijavijo, ker se bo tečaj začel okoli 1. decembra t. l. Informacije daje: Vodstvo šof. šole J. T. K. hotel „Slon“ (Bac) v Murski Soboti.

Prodaja se hiša

z vsemi pritlikinami v M. Soboti, Soteska ul. 10. Natančnejši podatki se izvejo v M. Soboti, Kroška c. 13.

— Gasilske prireditve. Dne 26. novembra t. l. se bodo vršile gasilske veselice s plesom v Bodoncih v gostilni g. Maršika in na Vanečih v gostilni g. Vrečič Viktorja.

— Vadarci. V razdobju treh tednov sta bila pri nas dva precej velika požara. Tokrat je ogenj uničil, 11. novembra zvečer, posestniku Kiselač Francu gospodarsko poslopje, svinjske hleve in krov stanovanjske hiše. Na gospodarskem poslopiju je zgorelo 15 q sena, v pritličju pa 5 m³ drv. Skupna škoda se ceni na 30 000 dinarjev. Vzrok požara ni ugotovljen. Poslopja so bila zavarovana za 6000 din. Domači in sosedni gasilci so precej hitro nastopili in zabranili širjenje požara na sosedna poslopja, ki so le 8 m. oddaljena od požarišča. Na ta način so obvarovali nadaljnjo škodo, ki bi jo požar povzročil v še večji meri.

10

raznih modelov kvalitetnih
MENDE
RADIOAPARATOV
bo tudi Vas navdušilo.

Izredno nizke cene, odličen ton, dvoletno jamstvo naše

strokovne delavnice.

Zahtevajte cenike in brezobvezno predvajanje.

NEMEC J., Murska Sobotica.

SPORT

Slovenska nogometna zveza.

V nedeljo, dne 19. t. m. je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Slovenske nogometne zveze. Ta organizacija, ki bo reprezentirala Slovenski nogomet, je sicer še vedno član Vrhovnega nogometnega saveza, vendar pa ima najširšo avtonomijo.

Na občnem zboru je bilo od 59 slovenskih nogometnih društev zastopanih 49, ki so v najlepši slogi končali pripravljala dela ter so sprejeli nova pravila in pravilnike. Za naš nogomet je zelo važen tudi sklep občnega zbora, po katerem se razdeli nova zveza v štiri podzveze. Sobotica bo spadala v mariborsko podzvezo, ki bo imela že začetkom decembra svoj občni zbor.

S. K. Muro je zastopal na tem občnem zboru g. Nemeč Janez.

Tereza je v družbi z baronom Hojekom in njegovim nečakom Gigijem, ki je v njo zaljubljen. Med gosti je tudi Dalen. Radi neke artistkinje iz „Velikega Mogula“ pride do neljubih scen. Da napravi Dalen konec vsakemu sumničenju in govorenju se zaroči z neko žurnalistkinjo. Tereza zbeži iz družbe ter odhiti v šesto nadstropje, od koder se hoče vreči v globino. V zadnjem trenutku prepreči jo njeno namero. Dramatičen razplet je v izjavi Dalena, ki prizna, da je Terezo ljubil že od vsega početka.

Izgubljena patrola

Bilo je leta 1919, ko so še mnogi sinovi, že svobodne Čehoslovake, taval po prostrani Sibiriji in si iskali pota v osvobojeno domovino. Devet ljudi — mala konjeniška patrola mora preiskati od Rusov ogroženo področje. Spopad . . . Eden izmed deveterice je mrtev, Kalaš pa ranjen.

Zatečejo se v neko kmečko hišo, kjer hočejo čakati na pomoč, po katero sta šla dva njihova tovariša, ki pa ne dosežeta cilja: eden je v boju padel, drugega so pa Rusi ujeli. Nad kmečko kočjo pa preži smrt . . . Zaupljivi stražnik Strnad je bil kriv, da je neki špijon ubil vse konje. Da si olajša vest in da ne bo kriv tragedije svojih tovarišev, se napoti v burji in viharju do najbližnjega legijonarskega taborišča. Četvorica in ranjeni Kalaš so ostali v koči. Junaško se branijo pred neprestanimi ruskimi napadi. Rusi so vžhičeni nad njihovo junaštvom. Eden za drugim se zrušijo hrabri branitelji za barikadami. Slednjič ostaneta le še Sukup in ranjeni Kalaš. V zadnjih trenutkih, ko je bila njih usoda skoro že zapečaten, je prispela pomoč, ki jo je privedel Strnad. Bitka je kratka. Rusi so premagani. Legijonarski heroji so osvobodeni — Sukup, ranjeni Kalaš in pet mrtvih tovarišev . . .

SOKOL

Telovadna akademija Sokolskega društva M. Sobota

V četrtek, dne 30. novembra t. l. ob 8. uri zvečer bo v prostorih Sokolskega doma, telovadna akademija domačega sokolskega društva. Vabljen je članstvo in sokolska mladina, kakor tudi Sokolu naklonjeno občinstvo, da obišče to tradicionalno prireditev.

Slavnostna seja Sokola

V petek dne 1. decembra t. l. to je na dan državnega praznika Ujedinjenja, bo ob 11. uri predpoldne v telovadnih prostorih Sokolskega doma v M. Soboti slavnostna seja domačega Sokolskega društva. Pri tej priliki bo tudi svečana zaobijuba članstva prevedenega iz naraščajskih oddelkov, kakor tudi novo pristopivšega članstva in tistega članstva, ki je iz razumljivih razlogov članstvo pri Sokolu prekinilo več kakor za 1 mesec. Članstvo in sokolska mladina je vabljeni, da se slavnostne seje obvezno udeležijo. Krojaši v kroju, ostali v civilu s sokolskim znakom.

Službe božje — udeležba

Na praznik Zjedinjenja t. j. dne 1. decembra bodo v vseh svetiliščih v M. Soboti službe božje ob 8. uri zjutraj. Člani in naraščaj, ki imajo kroje, v zbor ob pol osmi uri zjutraj v garderobi Sokolskega doma, radi skupnega odhoda k božjim službam.

Načelnništvo Sokolskega društva v Soboti vabi vse člane in naraščaj, ki imajo kroj, da pridejo na zbirališče obvezno v svečanih krojih. Tudi tisti člani, ki bodo zastopali kakšno oblast ali urad, se imajo udeležiti službe božje v slavnostnem kroju in to brez izjeme.

Miklavževanje sokolske mladine in članstva

V nedeljo dne 3. decembra priredi Sokolsko društvo v Murski Soboti Miklavževanje za mladino kakor tudi za članstvo.

Miklavževanje sokolske dece bo ob 3. popoldne v telovadnici Sokolskega doma.

Miklavževanje sokolskega naraščaja in članstva bo pa ob 8. uri zvečer istotam.

Miklavževanja se lahko udeležijo tudi Sokolu naklonjeno občinstvo.

Darila bodisi za deco, naraščaj ali članstvo in ostalo občinstvo se oddajo v nedeljo predpoldne (3. decembra) med 10. in 12. uro. Kasneje se darila ne bodo več sprejemala, radi tehničnih priprav za Miklavževanje.

OGROMNA IZBIRA RADIOAPARATOV

MINERVA
ORION
MENDE
KÖRTING
BRAUN
SACHSENWERK

z dvoletnim jamstvom strokovne radiodelavnice

NEMEC JANEZ
MURSKA SOBOTA.

Kompl. baterijski superji
že od 2.800 — Dinarjev.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTO

Premestitve trgovin z mešanim blagom iz vasi v mesto.

Na vprašanje, ali morejo lastniki vaških trgovin z mešanim blagom premeščati obrt v mesto, je minister za trgovino in industrijo z odredbo od 25. oktobra 1939 II. br. 25.624 predpisal navodila po katerih se vaškim trgovcem z mešanim blagom pri premestitvi obrta v mesto ne more dovoliti, da bi v mestu izvrševali obrt trgovine z mešanim blagom in to z ozirom na običaje v mestih, kjer so stroke specializirane. Če hoče vaški trgovec z mešanim blagom prenesti svoj obrt v mesto, ne more prijaviti obrt kakršno je imel na vasi, temveč mora prijaviti za vsako stroko, katero želi v mestu izvrševati, posebno obrt. N. pr. trgovino z manufakturo, trgovino z modnim blagom, trgovino s specerijskim in kolonijalnim blagom, trgovino z galanterijskim blagom itd.

Izvoz lesa v Nemčijo po računu „C“.

Na podlagi meddržavnega sporazuma z Nemčijo je mogoče izvoziti izvestni kontingent lesnih proizvodov za Nemčijo s plačilom po specialnem računu „C“, torej izven normalnih deviznih kvot, ki veljajo za naš izvoz teh proizvodov v Nemčijo.

Ta specialni kontingent je razdeljen v dva dela:

prvi v znesku 2.300.000 RM, ki se bo izkoristil do konca tekočega leta, in

drugi v skupnem znesku verjetno okrog 2.400.000 RM, ki se bo izkoristil v mesečnih zneskih po 600.000 RM, začeti s 1. febr. 1940. l.

Razdelitev prvega kontingenta v znesku 2.300.000 RM je izvršena na tale način:

RM 1.300.000 za hrastove normalne železniške prage,

RM 250.000 za hrastov gradbeni les za kretnice,

RM 345.000 za gradbeni les iz črnega bora,

RM 200.000 za les za celulozo,

RM 40.000 za okrogli jelšni les, ostanek v znesku 165.000 RM bo razdeljen na okrogli les listarjev, les za rudnike in gradbeni les črnega bora.

V pogledu razdelitve drugega kontingenta v znesku ca 2.400.000 RM še ni sklenjeno ničesar definitivnega, ker se še ni mogla ustvariti niti približna slika uvoznih potreb Nemčije v omenjenem razdobju.

S tem v zvezi obveščamo vse prizadete člane, da je potrebno, da prijavijo Združbi takoj svoje prodaje za Nemčijo vse tiste firme, ki bodo želele, da izvozijo les v breme tega izrednega kontingenta in s plačilom po specialnem računu „C“.

Te prijave morajo imeti tele podatke:

1. ime in naslov izvoznika,
2. ime in naslov nemškega uvoznika,
3. datum zaključka,
4. vrsto, opis in količino blaga,
5. vrednost vsake posamezne vrste prodanega blaga,
6. rok dobave,
7. ali je nemški uvoznik zahteval odnosno prejel potrebno devizno dovoljenje, kdaj in pod katero številko.

Gornje zahtevane podatke je treba sporočiti čimbolj natančno in jasno, da se izognemo event. napakam in nesporazumom radi netočnih ali nezadostnih podatkov.

Najnovejši RADIO APARATI

Na zalogi vse naj- **model 1940 dospeli!** boljše znamke kakor:

HORNYPHON, KÖRTING, RADIONE, BRAUN i. t. d.

Aparate predvajamo v trgovini, ali na domu brez vsake obveznosti za nakup.

Ugodni plačilni pogoji, nizke cene!

ŠTIVAN ERNEST, TEHNIČNA TRGOVINA **M. SOBOTA.**

Cene vseh vrst koles in šivalnih strojev globoko znižane!

Skupni davek na predmete iz okroglega lesa.

„Financijski zbornik“ št. 41 z dne 12. oktobra 1939 je prinesel tole pojasnilo ministrstva financ, oddelka za davke (br. 59 600/III z dne 7. okt. 1939):

Na vprašanje neke finančne direkcije kako se naj pobira skupni davek na predmete iz carinske tarife št. 422/536 do vklj. 435/549, ki so izdelani iz okroglega lesa (car. tar. št. 93), nabavljenega od koga drugega ali iz svojega gozda, se daje tole pojasnilo:

Ti predmeti so lahko izdelani: 1) iz rezanega lesa, ki je nabavljen za žage in za katerega se je ob tej priliki plačal skupni davek po car. tar. št. 93/106, in 2) iz okroglega lesa, nabavljenega od katerega drugega ali pa iz svojega gozda, a se pri tej priliki skupni davek ni plačal, ker spada okrogli les pod car. tar. št. 93, za katero se skupni davek ne plačuje.

V prvem primeru je notranji promet s predmeti iz car. tar. št. 422/536 — 435/549 pokrit s skupnim davkom na rezan les ter proizvajalci teh predmetov ne plačajo skupnega davka, razen v slučajih iz car. tar. št. 424/538, št. 425/539 in št. 432/546, ko se mora plačati na vrednost teh predmetov skupni davek po stopnji iz prvega stavka pripombe k tem tarifnim številkam.

V drugem primeru, ko se na okrogli les ne plača skupni davek, se mora isti pobirati od vrednosti proizvedenih predmetov v smislu pripombe car. tar. 422/536 — 435/549. V tem primeru ni prometa z rezanim lesom, marveč le event. promet z okroglim lesom (v slučaju nabave istega od koga drugega) in promet z izdelanimi predmeti. Ker se na okrogli les ne plačuje skupnega davka, se mora isti pobirati v višini 5% od vrednosti proizvedenih predmetov.

Davčne oblasti morajo postopati po tem pojasnilu.

RAZGLAS.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR
V HODOŠU

odda kratkim potom na javni licitaciji zidanje nove šole po načrtu kraljevske banske uprave, dne

20. decembra 1939.

Načrt, proračun in ostalo je na razpolago vsak dan pri šolski upravi v Hodošu.

Za krajevni šol. odbor:
KERČMAR FRANC
predsednik.

3

Posl. št. I. 138/39.

Dražbeni oklic

Dne 29. decembra 1939 ob 10. uri bo na licu mesta v Bodoncih dražba nepremičnin. Zemljiška knjiga: Bodonci 1/2 vl. št. 170. Cenilna vrednost: 5.185 Din 50 p. Najmanjši ponudek: 2.456 Din 75 p.

Pravice, katere ne bi pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne mogle več uveljaviti glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,
odd. IV., dne 20. XI. 1939.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija
MADE in HOLLAND 1940.

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Uredba

z zakonsko močjo
o pobijanju draginje in
brezvestne špekulacije
od 20. septembra 1939.

Na podstavi § 113. finančnega zakona za l. 1939/40. predpisuje ministrski svet na predlog ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje sporazumno z ministrom za trgovino in industrijo, ministrom za pravosodje, ministrom za kmetijstvo in ministrom za notranje posle tole

uredbo

z zakonsko močjo o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije.*

Člen 1.

1) Pod določbe te uredbe spadajo:
1. življenjske potrebščine (človeška hrana — jed in pijača — in živalska hrana, obleka in obutev, kurjava in razsvetljava);

2. kmetijske priprave, kmetijsko orodje in ostala sredstva, potrebna za kmetijsko proizvodnjo;

3. pogonski material;

4. gradbeni material;

5. stanovanja in poslovni prostori (lokali);

* „Službene novine kraljevine Jugoslavije“ z dne 25. septembra 1939., št. 218/LXXV/583.